

EXTERN KVALITETSGRANSKNING av specialiseringstjänstgöring

Kvarnholmens hälsocentral

Klinik

Allmänmedicin

Specialitet

2021-11-16

Datum

Kalmar

Ort

Katarina Bengtsson och Annika Pahlmblad

Inspektörer

Styrkor

- Fina och välutrustade lokaler.
- Bra utbildningsklimat med god tillgång till löpande instruktioner.
- Egen patientlista redan från början.
- Goda förutsättningar att utvecklas i sin pedagogiska förmåga då ST-läkarna bereds möjlighet att handleda studenter, underläkare och AT-läkare.
- Trygga handledare som låter ST-läkarna tidigt växa in i sin yrkesroll under strukturerade förhållanden.

Svagheter

- Avsaknad av handledarträffar för närvarande. Studierektorn planerar dock att 2022 starta upp regelbundna handledarträffar preliminärt två gånger per år.
- Avsaknad av digital plattform för ST läkarnas kompetensutveckling och dokumentation.
- Sidotjänstgöringarna kan vara svåra att få i tid och vara svåra att individualisera efter ST-läkarens önskemål. Detta är ingenting som verksamheten eller studierektor kan påverka.

Förbättringspotential

- Gör IUP:n målrelaterad så att delmålen konkretiseras.
- Använd videoinspelningarna som ett verktyg för att utveckla konsultationen.
- Sträva efter mer uppstyrda läkarmöten där man mer regelbundet och planerat diskuterar medicinskt-vetenskapligt innehåll.
- Utveckla användningen av utvärderingsverktyg på ett mer strukturerat sätt.
- ST-läkarna bereds goda möjligheter att utvecklas i sitt ledarskap men en mer genomtänkt progression hade kunnat vara av godo.

STRUKTUR

A Verksamheten

Mindre vårdcentral med 7380 listade patienter. Ansvar för BVC och äldreboende. Skriftlig handlingsplan för ST-utbildningen i Region Kalmar finns.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialiseringstjänstgöringen ska genomföras finns.
- Skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialiseringstjänstgöringen ska utvärderas finns.
- Tjänstgöringen är tillräckligt allsidig.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

B Medarbetarstab och interna kompetenser

På vårdcentralen finns 4 tillsvidare anställda specialister i allmänmedicin, omräknat till 3,5 heltidstjänster. Det finns 3 utbildade handledare och 5 ST-läkare. För närvarande inga regelbundna handledarträffar men studierektorn planerar att 2022 starta upp sådana.

Föreskrift

- Samtliga huvudansvariga ST-handledare har specialistkompetens i avsedd specialitet.
- Samtliga huvudansvariga ST-handledare har genomgått handledarutbildning.
- Tillgång till specialistkompetent studierektor med handledarutbildning finns.
- Tillräckligt många läkare med relevant specialitet och kompetens finns för att alla ST ska få adekvat handledning.
- Tillräckligt många läkare och andra medarbetare med relevant kompetens finns för att instruktioner ska kunna ges.

Allmänna råd

- Studierektorn har relevant specialistkompetens.

Kvalitetsindikator

- Generella skriftliga instruktioner för ST-handledning finns.
- Regelbundna handledarträffar för ST-handledarna finns.
- Skriftlig uppdragsbeskrivning för SR finns.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

C Lokaler och utrustning

Välutrustade lokaler. Bra digitalt stöd i form av Medibas och sjukhusbiblioteket.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

Adekvat utrustning för diagnostik, utredning och behandling finns.

Kvalitetsindikator

ST-läkarna har tillgång till funktionell arbetsplats.

Tillgång till IT-baserade kliniska beslutsstöd, sökbar vetenskaplig databas, stöd från bibliotek eller FoU-enhet finns.

Gradering

A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.

B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.

D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

Den individuella utvecklingsplanen är inte direkt relaterad och konkretiserad i förhållande till målbeskrivningen. Studierektorn har nu påbörjat arbetet med att introducera och underlätta utarbetandet av sådana utbildningsplaner. Digital plattform för att dokumentera uppnådda delmål finns inte i regionen. Goda möjligheter finns att delta i jourverksamhet med stöd av specialist som bakjour. Det finns ingen leg läk på enheten som väntar på ST.

Under granskningen påvisades brister vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Verksamheten har efter granskningen inkommit med handlingsplan, se bilaga. Graderingen är ändrad till C.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Det finns skriftliga riktlinjer för hur målbeskrivningen ska uttolkas samt styrande dokument för tjänstgöringens upplägg.
- Jourtjänstgöring/beredskap uppfyller kraven i målbeskrivningen.

Föreskrift

- Alla ST-läkare har individuellt utbildningsprogram som utgår från kraven i målbeskrivningen.
- Det individuella utbildningsprogrammet följs regelbundet upp och revideras vid behov i samråd med SR, HL och ST-läkaren.

Allmänna råd

- SR bör utgöra en organisatorisk stödfunktion till verksamhetschef, handledare och ST-läkare.
- SR bör medverka till utarbetning av ST-läkarnas introduktionsprogram.
- SR bör ta del av verksamhetschefens och handledarens bedömning av ST-läkaren.

Kvalitetsindikator

- Alla ST-läkare får introduktion till tjänstgöringen.
- Tillgång till individuella utbildningsprogram och handledning för de leg läkare utan specialistkompetens som arbetar vid enheten med siktet inställt på ST finns.
- Alla ST-läkare har lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter att uppnå målen i mål-beskrivningen oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

E Handledning och uppföljning

Handledartiden respekteras och kan vid behov utökas. Man har precis börjat att mer strukturerat använda utvärderingsinstrument som mini-CEX. Under sidotjänstgöringarna har handledarna kontakt med klinikerna. Även verksamhetschef följer upp hur sidotjänstgöringen har fungerat.

Föreskrift

- Handledningen utgår från det individuella utbildningsprogrammet.
- Det finns en utsedd huvudansvarig handledare för varje ST.
- ST-läkaren har tillgång till handledare under varje utbildningsperiod.
- Fortlöpande bedömning av ST-läkarens kompetensutveckling utifrån målbeskrivningen och utbildningsprogrammet görs under hela ST.
- Kontinuerlig bedömning utförs av verksamhetschef (motsvarande) och huvudsaklig handledare.
- Verksamhetschef (motsvarande) ansvarar för att den kontinuerliga bedömningen dokumenteras.

Allmänna råd

- ST-läkaren bör, utöver handledning, få fortlöpande instruktioner.
- Handledningen är inplanerad i ordinarie tjänstgöringsschema.
- Den huvudansvariga handledaren tjänstgör där ST-läkaren huvudsakligen genomför sin specialiseringstjänstgöring.
- Handledarutbildningen bör omfatta handledning, pedagogik, metoder för bedömning, kommunikation och etik.
- Den fortlöpande bedömningen görs med på förhand kända och överenskomna metoder.
- Påvisade brister i ST-läkarens kompetens leder till en åtgärdsplan.
- Verksamhetschefen eller motsvarande håller regelbundna utvecklingssamtal med ST-läkarna.

Kvalitetsindikator

- ST-läkarnas sidutbildning följs upp.
- Varje enhet har en plan för hur ST-läkare som riskerar hamna i svårighet för att uppnå enskilda delmål, sin professionella utveckling generellt eller av personliga skäl, ska kunna hjälpas.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

F Teoretisk utbildning

ST-träffar äger rum en heldag en gång i månaden. De planeras av studierektor i samråd med ST-läkare och innehåller teoretisk utbildning med föreläsningar och arbetsgrupper som behandlar olika ämnen. Läkarmöten med medicinskt innehåll finns på hälsocentralen. Det saknas emellertid en strukturerad planering av vilka ämnen som ska avhandlas men nu finns planer på att ST-läkarna ska vara med och hålla i planering och utförande.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Teoretiska utbildningsmoment och kurser planeras in i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkarna genomgår den teoretiska utbildning som definieras i det individuella utbildningsprogrammet.

Föreskrift

- SR samordnar ST-läkarnas interna och externa utbildning.

Allmänna råd

- Intern utbildning planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.
- Extern utbildning planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.
- Tid för regelbundna självstudier planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Det vetenskapliga arbetet genomförs med stöd av Linnéuniversitetet. Inget doktorandprogram finns. ST-läkarnas arbeten redovisas på ST-träffarna.

Föreskrift

- Utbildning erbjuds för att uppnå ett medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt.
- Goda förutsättningar finns för genomförande av ett skriftligt individuellt arbete enligt vetenskapliga principer.
- ST-läkarnas kompetens i medicinsk vetenskap bedöms fortlöpande och återkoppling sker.
- ST-läkarna ges möjlighet att utveckla kunskap om och kompetens i kvalitets- och patientsäkerhetsarbete.
- Goda förutsättningar finns för att genomföra, dokumentera och redovisa ett kvalitetsarbete.
- ST-läkarens kompetens i kvalitetsutveckling bedöms fortlöpande och återkoppling sker.

Kvalitetsindikator

- ST-läkares genomförda individuella arbeten publiceras eller presenteras vid vetenskapliga möten.
- Tillgång till ett välfungerande doktorandprogram finns.
- Enheten har regelbundna möten där medarbetare diskuterar och kritiskt granskar vetenskaplig litteratur.
- Minst ett, på enheten utfört, självständigt forskningsprojekt har publicerats i vetenskaplig tidskrift eller presenterats vid vetenskapligt möte de senaste två åren.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

Goda förutsättningar finns för ST-läkarna att utveckla sina pedagogiska färdigheter då man har läkarstudenter på enheten och ST-läkarna får tidigt handleda dessa. Positiv chef som är intresserad av ledarskapsutveckling av ST-läkarna. Goda förutsättningar för att utveckla den kommunikativa kompetensen då det finns handledare med särskilt intresse för kommunikation på vårdcentralen.

Föreskrift

- ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla ledarskapskompetens i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i ledarskapskompetens.
- ST-läkarens kompetens i ledarskap bedöms fortlöpande och med återkoppling.
- ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla den kommunikativa kompetensen såväl muntligt som skriftligt i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i kommunikativ kompetens.
- ST-läkarens kommunikativa kompetens bedöms och återkoppling sker.

Allmänna råd

- ST-läkaren bereds möjlighet att undervisa under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att själv handleda under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att delta i inom- eller mellanprofessionell reflektion i grupp.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

Handlingsplan efter SPUR-inspektion Kvarnholmens hälsocentral 2021-11-16

Område D. Process Tjänstgöringens uppläggnig

Avsaknad av att alla ST-läkare har individuellt utbildningsprogram som utgår från kraven i målbeskrivningen

Avsaknad av digital plattform för ST läkarnas kompetensutveckling och dokumentation.

Aktivitet/förbättringsåtgärder	Ansvarig	Klart när
Studierektorsgruppen kommer snarast att ta fram ett dokument/mall för individuell utvecklingsplan (IUP) med konkretiserande mål och delmål till ST-läkarna.	Studierektorn	Kvartal 1 2022
Förstärka punkten om IUP på ST-startseminariet och tydlig genomgång av hur det ska gå till med dokumentation, mål/delmål och uppföljning.	Studierektorn	Kvartal 1 2022
IUP-mallen läggs upp på ST-allmänmedicinsidan på vårt intranät Navet.	Studierektorn	Kvartal 1 2022
Krav på användningen av IUP förs in i kravspecifikationen och i utbildningsavtalen.	Studierektorn	Kvartal 1 2022
Uppdatering av hälsocentralens lokala rutin för ST-utbildning med komplettering av IUP.	Verksamhetschef	December 2021
Genomgång av samtliga ST-läkares individuella utbildningsplaner. IUP:n ska revideras fortlöpande i samband med kompetensutvärderingarna samt förvaras i ST-läkarens utbildningspärm. IUP:n ska ge stöd till att på ett strukturerat sätt se till att ST-läkaren sätter upp mål, följer upp och över tid uppnår samtliga delmål. Verksamhetschefen ska ha en kopia på denna förvarat hos sig i väntan på ett elektroniskt system.	ST-läkare, handledare och verksamhetschef	Våren 2022

Kalmar 2021-12-21

Ann-Louise Elling
Verksamhetschef

Henrik Nelson
Medicinskt ansvarig läkare

Henning Wallerstedt
Studierektor

Hanna Ahrenius
ST-läkare

Handlingsplan efter SPUR-inspektion Kvarnholmens hälsocentral 2021-11-16

Område D. Process Tjänstgöringens uppläggning

Avsaknad av att alla ST-läkare har individuellt utbildningsprogram som utgår från kraven i målbeskrivningen

Avsaknad av digital plattform för ST läkarnas kompetensutveckling och dokumentation.

Aktivitet/förbättringsåtgärder	Ansvarig	Klart när
Studierektorsgruppen kommer snarast att ta fram ett dokument/mall för individuell utvecklingsplan (IUP) med konkretiserande mål och delmål till ST-läkarna.	Studierektorn	Kvartal 1 2022
Förstärka punkten om IUP på ST-startseminariet och tydlig genomgång av hur det ska gå till med dokumentation, mål/delmål och uppföljning.	Studierektorn	Kvartal 1 2022
IUP-mallen läggs upp på ST-allmänmedicinsidan på vårt intranät Navet.	Studierektorn	Kvartal 1 2022
Krav på användningen av IUP förs in i kravspecifikationen och i utbildningsavtalen.	Studierektorn	Kvartal 1 2022
Uppdatering av hälsocentralens lokala rutin för ST-utbildning med komplettering av IUP.	Verksamhetschef	December 2021
Genomgång av samtliga ST-läkares individuella utbildningsplaner. IUP:n ska revideras fortlöpande i samband med kompetensutvärderingarna samt förvaras i ST-läkarens utbildningspärm. IUP:n ska ge stöd till att på ett strukturerat sätt se till att ST-läkaren sätter upp mål, följer upp och över tid uppnår samtliga delmål. Verksamhetschefen ska ha en kopia på denna förvarat hos sig i väntan på ett elektroniskt system.	ST-läkare, handledare och verksamhetschef	Våren 2022

Kalmar 2021-12-21

Ann-Louise Elling,
Verksamhetschef

Henrik Nelson,
Medicinskt ansvarig läkare

Henning Wallerstedt,
Studierektor

Hanna Ahrenius,
ST-läkare

Region Kalmar län

Kvarnholmens hälsocentral

Gäller fr.o.m. 2021-06-24	Ersätter:	Utarbetad av: Ann-Louise Elling Henrik Nelson	Datum: 2021-06-24	Fastställd av: Ann-Louise Elling	Datum: 2021-06-24
		Reviderad av: Ann-Louise Elling	2021-12-21		

Lokal rutin för ST-utbildning på hälsocentralen

Skriftliga riktlinjer om hur specialisttjänstgöringen i allmänmedicin ska genomföras inklusive generella skriftliga instruktioner för ST-handledning finns på regional nivå på Navet, se länk [Gemensamma dokument - Region Kalmar län \(ltkalmars.se\)](#) och [ST i allmänmedicin - Region Kalmar län \(ltkalmars.se\)](#)

Här finns även:

- Handlingsplan för ST-utbildning (handledningsdokument, kompetensutvärdering, aktörer i ST-utbildningen, kontrakt i ST-utbildningen, sammanfattning av olika ledtider gällande ST-utbildningen, Socialstyrelsens intyg och blanketter för ST-utbildningen, handlingsplan för ST-utbildningen).
- Läkarnas specialisttjänstgöring-SOSFS_2008 resp 2015. Se även SFAMS sida [ST-läkare – SFAM](#)
- Riktlinje reseersättning AT_ST
- Åtkomst till journal ST-läkare
- Översikt kurser och rekommendationer
- Planeringsschema för ST-läkare i allmänmedicin
- Tillvägagångssätt för ansökan av kurs och förmåner
- Utbildningsträffar för ST-läkare i allmänmedicin i de olika länsdelarna
- Kompetensbedömningsverktyg
- Individuell utbildningsplan (IUP)

I början av utbildningen upprättas ett kontrakt och ST-planering tillsammans med handledare, chef och studierektor. Planeringen planeras sedan av en avsedd HR-konsult inom primärvårdsförvaltningen.

Introduktion

Som introduktion får ST-läkaren ett individuellt introduktionsschema under första veckan där syftet är att lära känna såväl lokaler, verksamhet, rutiner som kollegor i olika professioner och deras olika roller/arbetsuppgifter. Ett särskilt dokument finns som en checklista med område, ansvarig, signatur och datum, så att vi säkerställer att allt är genomgått.

Handledning

Varje ST-läkare har en avsedd specialist i allmänmedicin som sin handledare och har schemalagd handledning 1 timme per vecka tillsammans. Varje dag har ST-läkaren tillgång till löpande handledning i samband med patientbesök eller administrativa frågor av den specialist på hälsocentralen som för dagen är "handledardoktor".

En del av ST-utbildningen när man själv har handledning, är att handleda andra såsom läkarstudenter, läkarassistenter och AT-läkare. I slutet utbildningen eller tidigare enligt önskemål ingår att ST-läkaren har uppdrag som "handledardoktor".

Kompetensutvärdering

Kompetensutvärdering sker på flera olika sätt och vi använder metoder och dokument som finns på sidan [Kompetensbedömningsverktyg - Region Kalmar län \(ltskalmar.se\)](http://ltskalmar.se):

- Handledning 1 timme/vecka – dokumenteras av ST-läkaren
- Medsittning 2 ggr/termin – bedömning med hjälp av Mini-CEX (Clinical Evaluation Exercise)
- Strukturerad diskussion av fall 2 ggr/termin – bedömning med hjälp av CBS (case-based discussion)
- Specialistkollegium 1 g/år (samtliga specialister och verksamhetschef) (självskattning och handledarskattning)
- Kliniskt ledarskap – avsedd bedömningsmall
- Muntlig presentation – avsedd bedömningsmall
- Årlig rapport 1 g/år (ST-läkare, handledare och verksamhetschef) - avsedd bedömningsmall
- Medarbetarsamtal 1 g/år med verksamhetschef

Det är viktigt med kontinuerlig feedback till ST-läkaren. Kompetensutvärderingsunderlagen utgör en god hjälp. Om en ST-läkare riskerar att inte nå målen, ska handledare och chef tillsammans med ST-läkaren upprätta en handlingsplan för att säkerställa utvecklingen.

Individuell utvecklingsplan (IUP)

En individuell utvecklingsplan (IUP) utifrån mall på ST-allmänmedicinsidan på Navet ska upprättas tidigt i ST-utbildningen och som senast i nära anslutning efter startseminariet. IUP:n ska revideras fortlöpande i samband med kompetensutvärderingarna samt förvaras i ST-läkarens utbildningspärm. IUP:n ska ge stöd till att på ett strukturerat sätt se till att ST-läkaren sätter upp mål, följer upp och över tid uppnår samtliga delmål. Verksamhetschefen ska ha en kopia på denna förvarat hos sig i väntan på ett elektroniskt system.

Kurser och utbildningar

Kurser och utbildningar för ST-läkare i allmänmedicin ansöks till samtliga Region Kalmar läns ST-kurser via Kompetensportalen. I övrigt god möjlighet att söka utbildningar för att uppnå mål i målbeskrivning och efter önskemål eller behov i diskussion med handledare och verksamhetschef.

SÄBO och BHV

För att säkerställa kompetens inom områdena SÄBO och BHV planerar verksamhetschefen ansvar för SÄBO minst ett par månader under sin ST-utbildning samt ett par månaders ansvar för BHV efter det att ST-läkaren har genomfört sin randning på Barnkliniken.

Kontinuitet

För att säkerställa mål om kontinuitet, patientansvar och varierat besökspanorama listas ca 500 patienter/heltid samt ansvar för ett par datum på listan som tillhör Kvarnholmens hälsocentral på respektive ST-läkare. När ST-läkaren är på sidoutbildning på annan klinik sköts dessa patienter av övriga läkare på hälsocentralen enligt särskild datumfördelning.

